

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Сөнчэле авыл җирлеге Башкарма комитеты

КАРАР

№ 14

28.12.2016 ел

Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл җирлегендә 2017-2019 елларга кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасы турында

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль законны, "Татарстан Республикасында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында" 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнын үтәү максатларында Сөнчэле авыл җирлеге башкарма комитеты карары:

- 1.»2017-2019 елларга Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл җирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү " максатчан программасын расларга (1 нче кушымта).
- 2.Әлеге карарны Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга: <http://Aksubayevo.tatarstan.ru>.
- 3.Әлеге карарның үтәләшен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Аксубай муниципаль районы
Сөнчэле авыл җирлеге
Совет Рәисе:

И.В.Крайнова

**Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл җирлегендә 2017-2019 елларга
кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасы**

Программаның Исеме:	«Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасы»
Программаның Заказчысы:	Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл җирлеге башкарма комитеты.
Программаны Эшләүчеләр:	Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл җирлеге башкарма комитеты.
Программаның Нигезе:	«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында "2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон һәм» Татарстан Республикасында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында" 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаның Максатлары:	- Сөнчэле авыл җирлеге буенча кече һәм урта бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү хисабына торак пункт халкының икътисади күтәрелеше һәм мәшгульлеге проблемаларын хәл итү
Программаның Бурычлары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сөнчэле авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм инфраструктурасын үстерү; 2. Кече һәм урта бизнестан барлык дәрәжәдәге бюджетларга салым керемнәрен арттыру; 3. Кече һәм урта эшқуарлыкның инвестицион активлығын арттыру. 4. Җир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм җир базарын үстерү; 5. Минималь хезмәт хақы дәрәжәсен тәэмин итү минималь куллану бюджеты бәясеннән түбән түгел; 6. Коммуникацияләр системасын үстерү Бизнес-Хөкүмәт-җәмгыять; 7. Районның халыкны эш белән тәэмин итү өлкәсендәге балансланган икътисади сәясәтен исәпкә алып эшсез халыкны кече һәм урта бизнес өлкәсенә җәлеп итү өчен өстәмә стимуллар булдыру; 8. Кече һәм урта бизнес өлкәсендә эшләүчеләрне социаль яклау белән тәэмин итү. 9. Халыкның яшәү шартларын яхшыртуда кече һәм урта бизнесның ролен арттыру.
Программаны гамәлгә ашыру вакыты	2017-2019 еллар

Программаның Бүлекләре:

1. 1. Сөнчэле авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшқуарлык торышына Анализ

2. 2. Кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген дәлилләү.
3. 3. Программаның социаль-икътисади нәтижәләлеген бәяләү.
4. 4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләр.
5. 5. Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр
6. 6. Программаны гамәлгә ашыру механизмы.
7. 7. Беловка авыл җирлегенә буенча кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасының төп чаралары.

8. Кече һәм урта эшқуарлыкның торышын анализлау Сөнчәле авыл җирлегенә.

Кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады үсеш алган илләрдә кече эшмәкәрлек Дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешке двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы җәмгыятьнең эшлекле торышының иң динамик һәм җайлы формасы.

Кече һәм урта эшқуарлыкның базар системасы шартларында аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

урта сыйныфның үз иминлеген һәм лаеклы торыш дәрәжәсен тәэмин итүче һәм граждандык җәмгыятенең төп тотрыклы сәясәт көче булган өлешен арттыру;

кече һәм урта эшқуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, эшсезлек дәрәжәсен һәм җәмгыятьтә социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының иҗтимагый психологиясен һәм торыш ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшқуарлыкның житештерү структурасын тиз үзгәртү, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләргә оператив рәвештә булдыру һәм куллану сәләте һәм җайлылыгы.

Шуңа бәйле рәвештә Татарстан Республикасының Аксубай районындагы Сөнчәле авыл җирлегендә Кече эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм гамәлгә ашыру зарурлыгы туа.

Өлеге Программа «РФда кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында» 24.07.2007 ел, №209-ФЗ ФЗ һәм «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында» 21.01.2010 ел, №7-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнгән.

Бүген безнең торак пунктта бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар да бар, ул күп очракта Россия Федерациясә, Татарстан Республикасы Хөкүмәтенең һәм Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегенең җирле үзидарә органының максатчан сәясәткә ярдәмдә ныклы үсеш ала.

Кече эшмәкәрлек 01.01.2017 елгы хәл буенча түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№ п/п	Күрсәткечләрнең атамалары	Үлчәү берәмлекләре	2016г. отчет	2017г. отчет
1	Сөнчәле авыл җирлегендә теркәлгән кече предприятиеләр саны	ед.	2	2
2	Шулардан:			
	Авыл хужалыгы	ед.	1	1
	Сөүдә һәм гомуми туклану	ед.	2	2

3	Шәхси эшмәкәрләр буларак теркәлгән физик затлар саны	кеше.	2	2
	кече предприятиеләр	ед.		
	физик затлар, юридик зат белеме юк	ед.		
4	Кече предприятиеләр буенча хезмәткәрләрнең исемлек буенча уртача саны (Тышкы ярдәмчеләрсез)	кеше.	7	7
	шул исәптән икътисад тармаклары буенча:			
	Авыл хужалыгы	кеше.	1	1
	Сәүдә һәм гомуми туклану	кеше.	5	5
5	Кече предприятиеләр хезмәткәрләренә исәпләнгән хезмәт хақы фонды (тышкы ярдәмчеләрсез)	Мең сум		
6	Кече предприятиеләр хезмәткәрләренә уртача хезмәт хақы	Мең сум		

Таблицада китерелгән мәгълүматлардан күренгәнчә, төп күрсәткечләр динамикасы тотрыклы уңай динамикага ия. Мәсәлән, 2016-2019 елларда кече предприятиеләр саны артмады, эшләүчеләр саны үсеше 12% тәшкил итте, хезмәт хақы 1,1 тапкыр артты.

2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программалы ысуллар белән хәл итү кирәклеге дәлилләү

Хәзерге вакытта Сәнчәле авыл җирлегендә кече эшмәкәрлек ныклы позициядә булуга карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл ителмәгән булып кала.

Торак пунктта Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары эшчәнлеген үстерүне тоткарлаучы факторлар булып:

- инвестиция ресурсларына керү кыен, кредит ресурсларына ирешү кыенлыгы фондында үз финанс чаралары җитмәү;

- кече һәм урта эшкуарлык субъектларының гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында җитәрлек мәгълүматлы булмавы, административ киртәләр һәм эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының төгел регламентлары булмавы;

Эшмәкәрлек эшчәнлегенә субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итүче проблемалар булып:

- кече һәм урта эшкуарлык субъектларының түбән социаль җаваплылыгы;

Сәнчәле авыл җирлегендә булган киртәләргә җиңү һәм кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба үстерү бары тик мәгълүмат, мәгариф, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле элементлар урнаштыру һәм кооперация, шулай ук башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән аны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә генә мөмкин, коллектив ихтыяҗ эшмәкәрләрдә барлыкка килергә мөмкин. Программа җирле хакимият органнарының, шулай ук дөүләтнеке булмаган оешмаларның билгеләнгән максатларга ирешү өчен тырышлыкларын берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирерчәк.

3. Программаның социаль-икътисади нәтижәләлеген бәяләү

Программа Сөнчәле авыл җирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкны алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү ярдәм итәчәк:

торак пунктның иқътисади һәм социаль тотрыклылығының иң мөһим элементларының берсе буларак кече һәм урта эшқуарлыкны булдыруны һәм тотрыклы эшчәнлеген стимуллаштыручы уңай иқътисади мохит формалаштыруга; кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү темпларын арттыру, кече һәм урта предприятиеләрнең эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү һәм иқътисади ныгыту;

- эш белән тәэмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече һәм урта эшмәкәрлектә эшләүчеләрнең хезмәт хақы дәрәжәсен арттыру;

- товар базарын конкурентлыкка сәләтле продукция һәм җирле җитештерү хезмәтләре белән тутыруга;

4 . Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләр.

Торак пункт халкының тормышын яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыклы иқътисади үсешне тәэмин итү максатыннан, эшқуарлык эшчәнлегенә өстенлекле төрләр билгеләнә:

авыл хужалыгы продукциясе җитештерү;

халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;

социаль хезмәтләр өлкәсе;

5. Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр

1.Кече һәм урта эшқуарлыкны нәтижәле үстерү өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләргә киметү.

2. Кече һәм урта эшқуарлыкка мөғълүмати-консультация ярдәме.

3.Беловка авыл җирлегендә эшмәкәрнең уңай имиджын һәм кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңай җәмәгәтчелек фикерен формалаштыру.

4. Кече һәм урта эшқуарлык өчен квалификацияле кадрлар әзерләү.

5. Яшьләр һәм эшсезләрнең эшқуарлык инициативасына ярдәм итү һәм стимуллаштыру.

6. Кече һәм урта эшқуарлык субъектлары, шулай ук кече һәм урта эшқуарлык субъектлары арасында хақимият органнары белән партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга ярдәм итү.

6. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа Белән Идарә Итү	Сөнчәле авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны Финанслау	Сөнчәле авыл җирлегенә бюджеттан тыш чыганақлары, кече һәм урта бизнес субъектларының үз ақчалары
Программаның төп башқаручылары	Сөнчәле авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Сөнчәле авыл җирлеге Советы

Ақсубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегендә кече һәм урта эшқуарлык Үсеш программасының төп чаралары

№	Чаралар исемлеге	нәтижә	Финанслау чыганағы
1	2	3	4
1. Кече эшқуарлыкны нәтижәле үстерү өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләргә киметү			

1	Эшмәкәрлек өлкәсендә норматив-хокукий база булдыру	Кече эшмәкәрлеккә ярдәм итү буенча нәтижәле оештыру һәм башка чаралар үткөрү	Финанслау сыз
2	Кече эшқуарлык үсешенә комачаулаучы административ киртәләрне бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимальләштерү аша дәүләт, кулланучылар һәм эшмәкәрләр мәнфәгатьләрен берләштерүне тәэмин итү	Һәр этапта сорала торган документларның тулы исемлеген һәм аларны карауның конкрет срокларын күрсәтеп, район хезмәтләре эшчәнлегенә ачык, ачык регламентын булдыру, шул исәптән: жир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелешкә һәм реконструкциягә проект документациясен карау, элмә такталарга һәм реклама мәгълүматларына рөхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торактан тораксызга күчерү киресенчә, биналарны үзгәртеп планлаштыруга рөхсәтләр рәсмиләштерү һ. б.	Финанслау сыз
3	Коррупциягә каршы торуга юнәлдерелгән чараларны камилләштерү турында киңешләр әзерләү	Эшмәкәрләрнең коррупция фактларына каршы торуын арттыру, бизнес алып баруның этик дәрәжәсен күтөрү, кече эшмәкәрлек субъектларының хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау	Финанслау сыз
2. Эшмәкәрлекне инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)			
1	Яшьләрне эшқуарлыкка жәлеп итүгә ярдәм итүче чаралар комплексын үткөрү, шул исәптән укыту, мәгълүмати тәэмин итү.	Яшьләрне эшқуарлык эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мөһимлеген өлешчә хәл итү	Бюджет РТ
3. Кече эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм милек ярдәме			
1	Кече эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме кысаларында чараларны гамәлгә ашыруда федераль һәм республика дәүләт хакимияте структураларына ярдәм итү.	Эшмәкәрлекне үстерүгә юнәлдерелгән федераль һәм республика программаларында катнашучы кече эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру	Финанслау сыз
2	Кече эшмәкәрлек субъектларына инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә ярдәм итү	Кече эшмәкәрлек субъектларының потенциалы инвесторлар белән үзара хезмәттәшлеген оештыру, кече эшмәкәрлек субъектларының инвестицион проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финанслауын һәм шәхси капитал жәлеп итү	Финанслау сыз
3	Аксубай муниципаль районы икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында Беловка авыл жирлегендә жир участкалары, торак булмаган биналар белән	Кече предприятиеләрне шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында жир участкалары, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, районда үткөрелә торган тендерлар, аукционнар	Финанслау сыз

	тээмин итүдө кече эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү	турында эшмәкәрләрнең мәгълүматлылыгын арттыру	
4	Муниципаль заказны үтәүгә кече эшмәкәрлек субъектларын жәлеп итү һәм стимуллаштыру	Кече эшмәкәрлек субъектларын муниципаль заказлар буенча конкурсларда һәм аукционнарда катнашуга стимуллаштыру һәм жәлеп итү	Финанслау сыз
4. Кече эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион ярдәм			
1	Районда кече эшмәкәрлеккә ярдәм итү һәм аны үстерү өлкәсендә үткәрелә торган чараларга мәгълүмати ярдәм күрсәтү.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы эш тәҗрибәсен системалаштыру һәм тарату.	Финанслау сыз
2	Кече эшмәкәрлек субъектлары, районның жирле үзидарә органнары катнашында «түгәрәк» өстәлләр, семинарлар, конференцияләр үткөрү;	Кече эшмәкәрлек субъектлары һәм жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген җайга салу, эшмәкәрлекне үстерүнең актуаль мәсьәләләрен яктырту һәм аларны хәл итү турында уртак тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр эшләү.	Финанслау сыз
5. Эшмәкәрнең уңай имиджын һәм кече эшмәкәрлек турында уңай жәмәгәтьчелек фикерен формалаштыру			
1	Кече эшмәкәрлек субъектларын ТР һәм РФ территориясендә уздырыла торган күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү	Эшмәкәрлекне үстерүгә ярдәм итү, эшкуарлык эшчәнлегенең иң яхшы субъектларының алдынгы эш тәҗрибәсен тарату, кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финанслау сыз
6. Кече эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү			
1	Белем бирү программаларын үткөрү, шул исәптән квалификация күтәрү, бер тапкыр лекцияләр, стажировкалар, семинарлар	Эшмәкәрләрнең белемнәрен арттыру	Финанслау сыз
2	Законнар үзгәрү сәбәпле кече эшмәкәрлек мәсьәләләре буенча практик семинарлар үткөрү	Кече эшмәкәрлек субъектларына сөүдә, көнкүреш һәм башка хезмәтләр күрсәтүдә хокук бозуларны булдырмау максатларында законнардагы үзгәрешләр турында мәгълүмат бирү	Финанслау сыз
3	Эшмәкәрләргә социаль-хезмәт мөнәсәбәтләре, хезмәтне саклау мәсьәләләре буенча методик һәм практик ярдәм күрсәтү	Хезмәт законнары өлкәсендә эшкуарлык структураларының белем дәрәжәсен күтәрү	Финанслау сыз
7. Яшьләр һәм эшсезләрнең эшкуарлык инициативасына ярдәм итү һәм стимуллаштыру			
1	Эшмәкәрлек субъектларының югары уку йортлары һәм мәшгульлек үзәкләре белән үзара хезмәттәшлеген оештыру	Яшьләрнең эшкуарлык эшчәнлеген стимуллаштыру, эшкә урнашу проблемалары белән очрашкан	Финанслау сыз

		гражданнарның мәшгульлегенә ярдәм итү	
2	Эшмәкәрлек эшчәнлегенә нигезләргә буенча индивидуаль консультациялар үткөрү	Бизнес алып бару нигезләре турында хокукый грамоталылыкны һәм мәгълүматлылыкны арттыру	Финанслау сыз
3	Башлангыч эшкуарларга ярдәм чаралары-Лизинг-Грант	Яшьләрнең үз бизнесларын булдыруда эшкуарлык инициативасына ярдәм итү	Бюджет РТ
8.Стимулирование развития предпринимательства в сфере ЖКХ			
1	ТКХ өлкәсендә кадрлар әзерләү	Кадрларның, шул исәптән ТКХ өлкәсендә үз эшчәнлекләрен алып баручы эшмәкәрләрнең квалификациясен күтөрү	Финанслау сыз